

שיעור ליום הזיכרון לחללי צה"ל תשע"ב
הרב ד"ר יוסף (ג'פרי) וולף
בית הכנסת לב אפרת

'על קדושת ד', העם וארץ'
לע"נ סמל יהושע מנחם בן יחיאל ולאח הפץ ז"ל, נפל תוך מילוי תפקידו כ"ז ניסן תשע"ב

1. ויקרא פרק יט, ב:
דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדשים תהיו כי קדוש אני ד' אלקיכם:

רבינו בחיי:
ע"ד הפשט לשון קדושה הוא ענין פרישות והבדל. והפרשה הזאת אזהרה לכל ישראל שיהיו פרושים וגדורים במדותיהם שיתבונן כל אחד ואחד על יולדיו ויעיד עליהם, שיעיד הבן על אביו ואמו שהם לו כעין הבורא, ויעיד על הבורא שהוא האב העליון יתברך שחדש עולמו.

ויקרא כב, לב:
ולא תחלו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ד' מקדשכם:

רמב"ן:
וטעם ונקדשתי בתוך בני ישראל - על דעת רבותינו (תו"כ פרק ט ד) מצות עשה, שנקדש את שמו במצות ליהרג עליהן ולא נעבור, וזה טעם המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים - שהוא טעם יכול כל המצות, שראוי לקדש שמו עליהם בעבור שאנחנו עבדיו אשר גאלנו ממצרים:

ספר המצוות לרמב"ם, מצות עשה ט:
והמצוה התשיעית היא שצונו לקדש השם והוא אמרו (אמור כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל. וענין זאת המצוה אשר אנחנו מצווים לפרסם האמונה הזאת האמתית בעולם ושלא נפחד בהיזק שום מזיק. ואף על פי שבא עלינו מכריח גובר יבקש ממנו לכפור בו יתעלה לא נשמע ממנו אבל נמסור עצמנו למיתה ולא נתעהו לחשוב שכפרנו ואף על פי שלבנו מאמין בו יתעלה. וזאת היא מצות קדוש השם המצווים בה בני ישראל בכללם רוצה לומר מסירת נפשנו למות ביד האונס על אהבתו ית' ואמונת יחודו.

2. **רמב"ם, הלכות מלכים, פרק ט ה"א:**
על ששה דברים נצטווה אדם הראשון: על ע"ז, ועל ברכת השם, ועל שפיכות דמים, ועל גילוי עריות, ועל הגזל, ועל הדינים, אף על פי שכולן הן קבלה בידינו ממושה רבינו, והדעת נוטה להן, מכלל דברי תורה יראה שעל אלו נצטווה, הוסיף לנח אבר מן החי שנאמר אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו, נמצאו שבע מצות, וכן היה הדבר בכל העולם עד אברהם, בא אברהם ונצטווה יתר על אלו במילה, והוא התפלל שחרית, ויצחק הפריש מעשר והוסיף תפלה אחרת לפנות היום, ויעקב הוסיף גיד הנשה והתפלל ערבית, ובמצרים נצטווה עמרם במצות יתירות, עד שבא משה רבינו ונשלמה תורה על ידו.

ספר האמונות והדעות, מאמר ג:
ועוד כי אומתנו איננה אומה כי אם בתורתיה.

3. מסכת סוטה דף יד ע"א:

דרש רבי שמלאי: מפני מה נתאוה משה רבינו ליכנס לא"י? וכי לאכול מפריה הוא צריך? או לשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה: הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בא"י, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי!

4. בראשית יב, ט:

וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹדִי וַיְסֻעַ הַגְּגָה:

רש"י:

וכל מסעיו הנגבה ללכת לדרומה של ארץ ישראל והוא לצד ירושלים.

5. בראשית, כב, ד-ה:

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מְרֻחָק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר וְאַנִּי וְהַנֶּעֱרָר נִלְכָּה עַד כֹּה וְנִשְׁמַחְנָה וְנִשְׂוֵבָה אֲלֵיכֶם:

רש"י:

וירא את המקום - ראה ענן קשור על ההר:

ויקרא רבה (וילנא), פרשת אחרי מות, פרשה כ:

לאחר ג' ימים ראה ענן קשור על גב ההר א"ל בני רואה אתה מה שאני רואה אמר ליה הן מה אתה רואה אמר ליה ענן קשור על גב ההר אני רואה אמר לישמעאל ולאליעזר רואים אתם כלום אמרו ליה לאו א"ל הואיל ואינכם רואים כלום וחמור זה אינו רואה שבו לכם פה עם החמור עם הדומים לחמור.

6. ויקרא יח, כח:

וְלֹא תִקְיֵא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטִמְאָתְכֶם אֲתָה פְּאֻשָׁר קָאָה אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם:

רש"י:

ולא תקיא הארץ אתכם - משל לבן מלך שהאכילוהו דבר מאוס, שאין עומד במעיו אלא מקיאו, כך ארץ ישראל אינה מקיימת עוברי עבירה.

כתובות דף קיא ע"ב:

וא"ר חייא בר יוסף: עתידה א"י שתוציא גלוסקאות וכלי מילת, שנאמר: (תהלים ע"ב) יהי פסת בר בארץ. ת"ר: יהי פסת בר בארץ בראש הרים - אמרו: עתידה חטה שתתמר כדקל ועולה בראש הרים; ושמא תאמר, יש צער לקוצרה? תלמוד לומר: +תהלים ע"ב+ ירעש כלבנון פרו, הקדוש ברוך הוא מביא רוח מבית גנזיו ומנשבה עליה ומשרה את סלתה, ואדם יוצא לשדה ומביא מלא פיסת ידו, וממנה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו.

7. יחזקאל לו, כב-כג:

לְכֹן אָמַר לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר ד' אֱלֹקִים לֹא לְמַעַנְכֶם אָנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם לְשֵׁם קְדוֹשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בְּגוֹיִם אֲשֶׁר בְּאַתֶּם שֵׁם: וְקִדְשֹׁתִי אֶת שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְקֻלָּל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בְּתוֹכָם וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אָנִי ד' נְאֻם ד' אֱלֹקִים בְּהַקְדִּישִׁי בְכֶם לְעֵינֵיהֶם: וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם מִן הַגּוֹיִם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל הָאָרְצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל אֶדְמַתְכֶם: וְנִרְקַתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטִהַרְתֶּם מִכָּל טִמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתִיבְתֶּם: וְנִתְמִי לָכֶם לֵב קָדֹשׁ וְרוּחַ תְּדַשֶּׁה אֶתְּוֹ בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאָבִו מִבְּשָׁרְכֶם וְנִתְמִי לָכֶם לֵב בָּשָׂר: וְאֵת רוּחִי אֶתְּוֹ בְּקִרְבְּכֶם וְעִשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בְּחֻקֵי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִׂיתֶם: וְיִשְׁבַתֶּם בְּאָרֶץ אֲשֶׁר נִתְמִי לְאַבְתֵיכֶם וְהִיִּיתֶם לִי לְעַם וְאֶנְכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹקִים: